

**Draft de Propunere de
Proiect de Capacitate Incrementală la
PI Isaccea 1/Orlovka 1
Situat la Frontiera
între Sistemele de Transport de Gaze din Ucraina și
România**

2024-01-31

Traducere din limba engleză

Prezentul document este un draft comun de propunere de proiect de capacitate incrementală la frontiera dintre Ucraina și România, derulat în comun de:

**LLC “Gas Transmission System Operator
of Ukraine”**

Liubomyra Huzara av. 44
03065 Kiev
Ucraina
E: commercial@tsoua.com

SNTGN TRANSGAZ S.A.

Piața C.I. Motaș Nr.1
551130 Mediaș/Sibiu,
Romania
E: cabinet@transgaz.ro

Traducere din limba engleză

Raportul privind Evaluarea Cererii de Piață (MDAR) a evaluat indicațiile de capacitate neangajată primite în perioada 3 iulie 2023 până în 28 august 2023. Pe baza concluziilor MDAR pentru procesul de capacitate incrementală început în anul 2023 între sistemul de transport de gaze din Ucraina și sistemul de transport de gaze din România și publicat pe paginile de internet ale celor doi OTS la data de 23 octombrie 2023 (https://tsoua.com/wp-content/uploads/2023/10/2023_10_23_MDAR_UA-RO_ENG.pdf, <https://www.transgaz.ro/rapoarte-evaluare-cerere-piata>) cei doi OTS vizați au început etapa de proiectare în baza articolului 27 din Regulamentul (UE) nr. 2017/459 AL COMISIEI din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013 (CAM NC).

Prezentul document este rezultatul studiilor și calculelor tehnice efectuate de către "Gas Transmission System Operator of Ukraine " LLC (denumit în continuare **GTSOU**) și SNTGN TRANSGAZ S.A. și poate face obiectul unor modificări, în funcție de răspunsul primit prin intermediul consultării publice.

Consultarea publică se desfășoară în perioada 1 februarie 2024 – 29 februarie 2024.

Vă rugăm să furnizați răspunsurile dumneavoastră până la data de 29 februarie 2024 prin e-mail la commercial@tsoua.com și la demand.assessment@transgaz.ro.

Cuprins

1. Descrierea proiectului de capacitate incrementală.....	5
1.1. Descrierea proiectului pe partea ucraineană (GTSOU)	7
1.2. Descrierea proiectului pe partea română (SNTGN TRANSGAZ S.A)	8
1.3. Estimarea costurilor pe partea ucraineană (GTSOU)	8
1.4. Estimarea costurilor pe partea romana (SNTGN TRANSGAZ SA)	8
2. Nivelul ofertei pentru produse de capacitate armonizate	8
3. Mecanism de alocare pentru capacitatea incrementală.....	9
4. Calendar provizoriu	9
5. Reguli generale și condiții de participare la licitațiile de capacitate	10
6. Informații privind abordarea prețului fix pentru alocarea capacității incrementale	11
7. Estimarea coeficientului f	11
8. Informații privind indicațiile de cerere suplimentară.....	11
9. Informații privind un potențial impact asupra unei alte infrastructuri ne-amortizate din aceleași sisteme și din sistemele adiacente de intrare-ieșire	11
10. Informații de contact	12

1. Descrierea proiectului de capacitate incrementală

Această secțiune descrie draft-ul comun de propunere de proiect privind capacitatea incrementală la frontiera dintre Ucraina și România, la PI Isaccea 1/Orlovka 1, în baza studiilor tehnice relevante realizate de GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. Descrierea include, de asemenea, o estimare a costurilor.

Cererile de capacitate incrementală au fost indicate în direcția România → Ucraina. În prezent, nu există nicio capacitate fermă între sistemul de intrare-ieșire din Ucraina și România în acest PI, pe direcția solicitată.

Capacitatea de ieșire din SNT prin punctul Isaccea 1/Orlovka 1 este oferită în prezent de SNTGN Transgaz SA cu titlul de capacitate întreruptibilă.

Caracterul întreruptibil al capacității oferite în punctul Isaccea 1/Orlovka 1, pe direcția de transport România →Ucraina, este conferit de faptul că cerințele minime de calitate gaze naturale din România și Bulgaria sunt diferite de cerințele de calitate din Ucraina.

Pentru a asigura oferirea de capacități ferme de către GTSOU, capacitățile ferme trebuie stabilite mai departe în aval, prin punctele de interconectare Căușeni și Grebenyky între GTSOU și Vestmoldtransgaz (VMTG - operatorul sistemului de transport al gazelor din Moldova).¹

Având în vedere concluziile MDAR, GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. au realizat studii pentru pregătirea unui proiect de capacitate incrementală la frontiera româno-ucraiană la PI Isaccea 1/Orlovka 1 în direcția de curgere (RO-UA).

În consecință, ca urmare a studiilor tehnice, GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. propun inițierea unui **proiect de capacitate incrementală la actualul punct de interconectare Isaccea 1/Orlovka 1 între Ucraina și România.**

În baza cererilor indicative primite în etapa de evaluare a cererii, GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. propun creșterea capacității tehnice la nivelul cererii maxime, respectiv de 206 520 746 kWh/zi/an².

GTSOU propune să fie luate în considerare două opțiuni în funcție de stabilitatea fluxului fizic prin PI Grebenyky:

- Opțiunea 1, soluție pe termen scurt. Flux fizic stabil prin SC Pivdennobuzka (UA) în intervalul (113 848 000 – 176 465 000 kWh/zi/an³);
- Opțiunea 2, soluție pe termen lung. Flux fizic stabil prin SC Pivdennobuzka (UA) în intervalul (22 770 000 – 176 465 000 kWh/zi/an⁴).

¹ GTSOU și VMTG desfășoară un proces incremental separat la punctele de interconectare respective, pentru detalii vă rugăm să consultați paginile de internet ale acestor companii.

² ceea ce corespunde la 19,3 mmc/zi (20°C)

³ ceea ce corespunde la 10,0-15,5 mmc/zi (20°C)

⁴ ceea ce corespunde la 2,0-15,5 mmc/zi (20°C)

Traducere din limba engleză

Opțiunea 1. Sumarul propunerilor de parametri tehnici ai proiectului (presiunea la frontieră la PI Negru Voda1/Kardam 48,5 bar⁵):

Parametru	Secțiunea RO	Secțiunea UA
Capacitatea tehnică	206 520 746 kWh/zi/an	206 520 746 kWh/zi/an
Tipul capacității (calitatea)	Fermă*	Fermă**
Punctul de interconectare	Isaccea (ieșire)	Orlovka (intrare)
Direcția de curgere	RO→UA	RO→UA
Presiunea la frontieră	44.1 bar (presiunea minimă actuală 35.4 bar)	44.1 bar (45 kgf/cm ²), conducta Kardam - Isaccea1 Cerință privind presiunea minimă – 35 bar
Lungimea noilor conducte		-
Instalații tehnice necesare	-	Asigurare de reverse flow la Sistemul de conducte al unității Orlovka-2 a SC Orlovka și SC Pivdennobuzka (utilizarea unităților existente de pompare a gazelor)
Cost estimat	-	2 600 000 EUR ⁶
Marja de evoluție cost (Cost estimate accuracy)	-	± 10%

*Sub rezerva armonizării cerințelor minime de calitate gaze naturale din Bulgaria, România și Ucraina anterior publicării anunțului de licitații.

**Sub rezerva stabilirii capacităților ferme la PI Căușeni și Grebenyky între GTSOU și VMTG.

Opțiunea 2. Sumarul propunerilor de parametri tehnici ai proiectului (presiunea la frontieră la PI Negru Voda1/Kardam 48,5 bar):

Parametru	Secțiunea RO	Secțiunea UA
Capacitatea tehnică	206 520 746 kWh/zi/an	206 520 746 kWh/zi/an
Tipul capacității (calitatea)	Fermă*	Fermă**

⁵ ceea ce corespunde la 49,6 kgf/cm²

⁶ pentru calculul costului în euro a fost utilizat cursul de schimb mediu lunar al BNU pentru luna noiembrie 2023 (1 EUR = UAH 39.01)

Traducere din limba engleză

Punctul de interconectare	Isaccea (ieșire)	Orlovka (intrare)
Direcția de curgere	RO→UA	RO→UA
Presiunea la frontieră	44.1 bar (presiunea minimă actuală 35.4 bar)	44.1 bar (45 kgf/cm ²) Cerință privind presiunea minimă – 35 bar.
Lungimea noilor conducte	-	-
Instalații tehnice necesare	-	Asigurare reverse flow la Sistemul de conducte al unității Orlovka-2 a SC Orlovka. Reconstrucția SC Pivdenobuzka: - 2 unități de pompare gaze (capacitate instalată - 3MW) - 2 unități de pompare gaze (capacitate instalată - 6MW).
Cost estimat	-	68 444 000 EUR ⁵
Marja de evoluție cost (Cost estimate accuracy)	-	± 10%

*Sub rezerva armonizării cerințelor minime de calitate gaze naturale din Bulgaria, România și Ucraina anterior publicării anunțului de licitații.

**Sub rezerva stabilirii capacităților ferme la PI Căușeni și Grebenyky între GTSOU și VMTG.

1.1. Descrierea proiectului pe partea ucraineană (GTSOU)

Noua infrastructură necesară pentru a fi implementată pe partea GTSOU.

Pentru a asigura posibilitatea transportului de gaze în direcția România-Ucraina (nivel minim de presiune 35.4 bar pe partea română la frontiera RO-UA) cu un nivel maxim de capacitate de 206 520 746 kWh/zi/an, sunt necesare următoarele investiții pe partea ucraineană:

1. Opțiunea 1. Asigurare reverse flow la Sistemul de conducte al unității Orlovka-2 al SC Orlovka și SC Pivdenobuzka.

Punere în funcțiune preconizată: Trimestrul 4/2025.

2. Opțiunea 2. Asigurare reverse flow la Sistemul de conducte al unității Orlovka-2 al SC Orlovka. Reconstrucția SC Pivdenobuzka:

- 2 unități de pompare gaze (capacitate instalată – 3 MW);
- 2 unități de pompare gaze (capacitate instalată – 6 MW).

Punere în funcțiune preconizată: Trimestrul 4/2028.

Capacitățile ferme trebuie stabilite în continuare în aval, prin punctele de interconectare Căușeni și Grebenyky între GTSOU și VMTG.

1.2. Descrierea proiectului pe partea română (SNTGN TRANSGAZ S.A)

Pentru asigurarea capacității maxime la presiunea minimă de 35.4 bar la graniță (Isaccea ieșire către UA) nu sunt necesare investiții pe partea română. Pentru asigurarea presiunii de 44.1 bar este necesară realizarea investițiilor de către Bulgartransgaz în sistemul lor de transport pentru asigurarea presiunii de intrare la PI Negru Vodă 1/Kardam (BG-RO) la 48.5 bar. Asigurarea capacității de 206 520 746 kWh/zi/an la PI Isaccea, pe sensul de ieșire către Ucraina, este condiționată de asigurarea unei capacități cel puțin egale la PI Negru Vodă 1/Kardam, pe sensul de intrare în România.

1.3. Estimarea costurilor pe partea ucraineană (GTSOU)

Estimarea preliminară a costurilor de realizare a obiectivelor de investiții menționate mai sus pe partea ucraineană este de aproximativ:

- Opțiunea 1. EUR 2.6 mil. (CAPEX);
- Opțiunea 2. EUR 68.4 mil. (CAPEX).

1.4. Estimarea costurilor pe partea romana (SNTGN TRANSGAZ SA)

Nu există costuri estimate pe partea română întrucât nu este necesară realizarea de obiective de investiții.

2. Nivelul ofertei pentru produse de capacitate armonizate

Tabelul de mai jos prezintă nivelul de ofertă comun al GTSOU și SNTGN TRANSGAZ SA pentru comercializarea capacității în cadrul licitației anuale de capacitate din 1 iulie 2024 ținând cont de obligațiile de reținere a capacității pentru produsele pe termen scurt prevăzute în CAM NC.

Pe baza descrierii de mai sus a proiectului de capacitate incrementală și ținând cont de capacitatea pentru produsele pe termen scurt necesară a fi reținută din capacitatea existentă, respectiv 10% pentru primii 5 ani și 20% pentru următorii 10 ani, în conformitate cu Art. 8 (6) din NC CAM, iar pentru capacitatea incrementală un procent de 10% pe întreaga perioadă, nivelurile ofertei pentru produsele de capacitate agregată la punctul de interconectare **PI Isaccea 1/Orlovka 1, pe direcția de curgere (RO→UA)**, sunt următoarele:

Traducere din limba engleză

Nr. ani	An gazier	Oferta capacitate existentă disponibilă (kWh/h/an)	Oferta capacitate incrementală (kWh/h/an)	Nivelul ofertei armonizate în direcția RO→UA pentru capacitatea existentă și capacitatea incrementală(kWh/zi/an) ⁷
1	2024/2025	109.279.087		109.279.087
2	2025/2026	109.279.087		109.279.087
3	2026/2027	109.279.087		109.279.087
4	2027/2028	109.279.087	76.589.584	185.868.671
5	2028/2029	109.279.087	76.589.584	185.868.671
6	2029/2030	97.136.966	76.589.584	173.726.551
7	2030/2031	97.136.966	76.589.584	173.726.551
8	2031/2032	97.136.966	76.589.584	173.726.551
9	2032/2033	97.136.966	76.589.584	173.726.551
10	2033/2034	97.136.966	76.589.584	173.726.551
11	2034/2035	97.136.966	76.589.584	173.726.551
12	2035/2036	97.136.966	76.589.584	173.726.551
13	2036/2037	97.136.966	76.589.584	173.726.551
14	2037/2038	97.136.966	76.589.584	173.726.551
15	2038/2039	97.136.966	76.589.584	173.726.551

Oferta de capacitate (existentă plus incrementală) pusă la dispoziția pieței în PI Isaccea 1/Orlovka 1, pe direcția de transport România→Ucraina, își păstrează caracterul întreruptibil până în momentul armonizării cerințelor de calitate din România și Bulgaria și Ucraina.

3. Mecanism de alocare pentru capacitatea incrementală

Ambii operatori de sistem de transport implicați oferă capacitatea incrementală împreună cu capacitatea disponibilă corespunzătoare în cadrul licitației anuale a capacității anuale ca produse standard în cadrul licitațiilor cu preț crescător.

4. Calendar provizoriu

Proiectul de capacitate incrementală va urma, în general, acest calendar. Cu toate acestea, etapa de implementare va începe doar dacă există un angajament ferm din partea pieței de achiziționare suficientă capacitate incrementală în licitația anuală din 1 iulie 2024 astfel încât testul economic pentru GTSOU să fie pozitiv, iar procesul de alocare de capacitate incrementală să se finalizeze cu succes.

⁷ Acest nivel de ofertă este viabil numai dacă autoritățile naționale de reglementare în cauză publică o decizie coordonată și pozitivă cu privire la propunerea de proiect până cel târziu la data de 26.04.2024.

Traducere din limba engleză

Datele prezentate mai jos pot fi modificate.

Data de începere	Data de încheiere	Descriere
01.02.2024	29.02.2024	Consultare publică de o lună
01.03.2024	15.03.2024	Dezvoltarea ulterioară a propunerii de proiect, ajustări potențiale ale parametrilor proiectului pe baza răspunsurilor în urma consultării publice
16.03.2024		Depunerea propunerii de proiect la ANR-uri
17.03.2024	26.04.2024	Termen pentru publicarea de către autoritățile naționale de reglementare a unor decizii coordonate privind propunerea de proiect
01.05.2024		Publicarea de către OTS a parametrilor aprobați de ANR-uri și a unui model de contract(e) legat(e) de capacitatea care urmează a fi oferită
		Data limită pentru publicarea anunțului de licitație pentru oferta de capacitate incrementală
01.07.2024		Derularea licitației anuale de capacitate/licitației de capacitate incrementală
		Publicarea rezultatului licitațiilor de capacitate incrementală (grupată)
2 zile de la încheierea licitației		Test economic
1 zi de la obținerea rezultatului testului economic		Alocarea/sau nu a capacității incrementale solicitate și publicarea rezultatelor

5. Reguli generale și condiții de participare la licitațiile de capacitate

Pe parcursul etapei de alocare a capacității angajante, GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. vor oferi capacități incrementale în cadrul licitației anuale de capacitate anuală pe platforma RBP.

Pentru GTSOU au fost dezvoltate reguli și condiții de participare la licitațiile de capacitate pentru capacitate incrementală în 2024. Acestea sunt atașate prezentului document de consultare.

GTSOU

Regulile și condițiile generale pe care un utilizator de rețea trebuie să le accepte pentru a participa și a avea acces la capacitate în faza de alocare obligatorie a capacității în cadrul procesului de creștere a capacității sunt stabilite în Anexa 1 la prezentul document de consultare și în [Codul de Rețea](#) al GTSOU și în [Contractul de Transport Gaze](#) al GTSOU.

SNTGN TRANSGAZ S.A.

Regulile și condițiile generale pe care un utilizator de rețea trebuie să le accepte pentru a participa și a avea acces la capacitate în faza de alocare obligatorie a capacității în cadrul procesului de creștere a capacității sunt stabilite în Ordinul ANRE nr. 130/2020, cu modificările și completările ulterioare, care poate fi accesat [aici](#).

6. Informații privind abordarea prețului fix pentru alocarea capacității incrementale

GTSOU și SNTGN TRANSGAZ S.A. nu optează pentru aplicarea unei abordări bazate pe un preț fix pentru achiziționarea de capacitate incrementală în 2024 (articolul 28 alineatul (1) litera (g) CAM NC).

7. Estimarea coeficientului f

GTSOU propune ca nivelul coeficientului f să fie 1. Ipotezele proiectului se bazează pe indicația de cerere neangajantă primită în etapa de evaluare a cererii. Acest factor f a fost estimat pe baza ipotezei că proiectul de capacitate incrementală dat este un proiect bazat exclusiv pe piață și că întregul cost al proiectului va fi acoperit de rezervările de capacitate în cadrul licitației de capacitate angajantă relevantă.

SNTGN TRANSGAZ SA propune ca nivelul coeficientului f să fie 0,85. Acest nivel al factorului f a fost estimat în baza ipotezei că 85% din venitul recunoscut al OTS se recuperează din produsele de rezervare de capacitate, iar 15% se recuperează prin aplicarea tarifului volumetric pentru cantitatea transportată.

8. Informații privind indicațiile de cerere suplimentară

Nici GTSOU nici SNTGN TRANSGAZ S.A. nu au primit indicații suplimentare privind cererea pentru PI Isaccea 1/Orlovka 1 în direcția de curgere (RO-UA) în conformitate cu Articolul 26(7) din CAM NC.

9. Informații privind un potențial impact asupra unei alte infrastructuri ne-amortizate din aceleași sisteme și din sistemele adiacente de intrare-ieșire

Realizarea acestui proiect de capacitate incrementală nu va conduce la o scădere susținută și semnificativă a utilizării altor infrastructuri de gaze existente în cele două sisteme de intrare-ieșire și adiacente.

10. Informații de contact

LLC "Gas TSO of Ukraine"

Andrii Yefanov

Șef serviciu Suport Platforme Licitație

Telefon:
+38 044 298 69 56

Email:
yefanov-av@tsoua.com

Liubomyra Huzara av. 44
03065, Kiev
Ucraina

Telefon:
+38 044 239 78 43
Email:
commercial@tsoua.com

SNTGN TRANSGAZ S.A.

Barbu Teodora

Șef serviciu Management Capacitate de Transport

Telefon:
+400269/803125

Email:
teodora.barbu@transgaz.ro

Piața C.I. Motaș, Nr 1.
551130, Mediaș, Sibiu,
România

Fax:
+4 0269 841181
Email:
cabinet@transgaz.ro